

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 petilsor egyszeri hirdetése
 15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
Kösch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. □□

Már a harmadik

véres karácsonyt töltik hőseink a lövészárkokban.

A szeretet ünnepe gyilkos golyós gránátzáporban és dermesztő hidegben telik el.

A reá való emlékezés is borzalmas, hát még az elviselése...

S ők már a harmadik karácsonyt így ünnepelik.

A Hadsegélyző Hivatal s a Vöröskereszt együttesen mozgalmat indított a harctéren küzdő hőseink karácsonyi megajándékozására, hogy bármily csekély, otthonról jövő kedves ajándékban részesüljenek azok részéről, akiknek életét, vagyoni biztonságát életükkel védik.

A két nemes intézmény együttes akciója a legszebb eredményeket igéri. S hogy az eredmény tényleg a legszebb lesz-e, áldozatkészségünk mérvétől függ.

Mi nem kételkedünk közönségünk áldozatkészségében és bizonyosak vagyunk abban, hogy nemes vetélkedéssel küldik adományait a karácsonyi szeretetadományok 8888.sz. csekkszámújára az együttes országos vezetőséghez (Hadsegélyző Hivatal, Budapest, Akadémia-utca 7.), esetleg kényelmi okokból hozzánk.

Bizonyosak vagyunk abban, hogy méltóknak bizonyulunk kint küzdő véreinkhez, akik a legnagyobb áldozatot hozták meg értünk.

Alig néhány napja, hogy az egész ország összes harangjai megszólaltak, hirdelve az itthonlétőknek vitézeink egyik legnagyobb győzelmét.

Még annyi lélekharang sohasem szólalt meg egyszerre. Igen. Mert e

harangzúgás egyik legádázabb ellenségünk kimúlását hirdette nekünk.

Reméljük, hogy nemsokára megjö az idő, midőn hőseink az összes ellenségeink lélekharangját megkongatják s a negyedik háborús év szeretet-ünnepét véreink nem ott kint fogják tölteni, golyó s gránát záporában, hanem az otthon, a szeretet melegénél, s mi csodálva fogjuk őket körülállani s glóriával övezzük barázdás, fáradt homlokukat.

KÖZIGAZGATÁS.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága december 18-ikán d. e. 10 órakor a vármegye ősi székházában rendes téli közgyűlést tart *Bujanovics* Gyula főispán elnökletével. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Alispáni negyedévi jelentés.
2. A számonkérő-szék jelentése.
3. A vm. igazoló-választmány jelentése a megejtett bizottsági tagválasztásokról.
4. Az állandó bíráló-választmány bemutatja a legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1917. évi névjegyzékét.
5. A vm. közigazgatási bizottságból kilépő 5 tag helyének betöltése.
6. A vm. állandó-választmánynak három évre való megalakítása.
7. A vm. igazoló-választmánynak egy évre való megalakítása.
8. A vm. állandó bíráló-választmánynak három évre való megalakítása.
9. A vm. egészségügyi bizottságnak három évre való megalakítása.
10. A vm. lótenyésztési bizottságnak három évre való megalakítása.
11. A járási mezőgazdasági bizottságokból kilépő tagok helyeinek betöltése.
12. Vm. alispán bemutatja a községi és kör-orvosok 1917. évi illetményeire vonatkozó szükségleti kimutatást.
13. A monyhádi kör községeinek véghatározatai az anyakönyvi bejegyzési díjak átengedése ügyében.
14. Kisszeben szab. kir. város kezelése alatt levő kórházi alapnak 1914. évi zárszámadásai.
15. Számvevőileg felülvizsgált 1916. évi községi háztartási költségvetések.
16. 1915. és 1916. évi községi közúti költségvetések.
17. 1914. és 1915. évi községi közúti számadások.

A háborús életből.

Égetett és édesített szeszes-italok maximálása.

Sárosvármegye alispánja rendeletileg megállapította a Sárosvármegye területén az égetett és édesített szeszes-italokért a kimérés vagy kismértékben való elárúsítás esetében követelhető legmagasabb árakat.

A rendelet 1916. dec. 10-ikén lép hatályba.

Aki ezen tilalmat megszegi vagy kijátssza, vagy ezen tilalomba ütköző ügylet megkötésénél bármely módon közreműködik, kihágást követ el s két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Az alispán az összes égetett és édesített szeszes-italokat kiméző és kismértékben elárúsító egyéneket kötelezi, hogy az alábbi legmagasabb árakat feltüntető jegyzéket üzleti helyiségükben feltűnő helyen kifüggeszék.

Megállapított legmagasabb árak:

A szeszes-ital	100 fok	Ára K.	Legkisebb alkoholtartalom	Ára K.
Közönséges szesz	1 lit.	100	10	50 fok 5-—
" pálinka	"	"	"	30 " 3-—
Közönséges rum	"	100	14	50 " 7-—
Jamaika vágott rum	"	100	20	50 " 10-—
Vágott szilvórium	"	100	18	40 " 7-20
Valódi szilvórium	"	100	25	40 " 10-—
Vágott törköly	"	100	18	40 " 7-20
Valódi törköly	"	100	25	40 " 10-—
Ánizszesz, borovicska és keserű	"	100	15	70 " 10-50
Ánizspálinka, szepesi borovicska	"	"	"	30 " 4-50
Finom keserű	"	"	"	40 " 6-—
Trencsényi borovicska	"	100	25	40 " 10-—
Valódi boróka-párlat	"	100	30	40 " 12-—
Kontusofka, Jarzsebinka stb. (lengyelpálinkák)	"	100	15	40 " 6-—
Közönséges likőr (Üveggel 10% felár számítható)	"	"	"	25 " 8-—
Finom likőrök	"	"	"	40 " 15-—
Cognac	"	07 l. üveggel	"	40 " 12-—

A mosószappan

legmagasabb árának megállapítása.

SÁROSVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJÁNAK legutóbbi száma közli a minisztériumnak a mosószappan gyártásáról és forgalombahozataláról szóló rendeletét.

E rendelet szerint a rendelet életbelépése után a mosószappannak friss állapotban legalább 30% és legfeljebb 36% elszappanosított zsírsavat kell tartalmaznia.

A mosópornak legalább 3% s legfeljebb 5% elszappanosított zsírsav tartalmának kell lennie.

**FÜSZERÁRÚK, CSEMEGÉK, CUKOR-
 KÁK □ □ LEGJOBB MINŐSÉGBEN**

KLEIN JENÓNÉL

Az ekként előállított mosószappan árai kilogrammonként a következők:

a gyár részéről történő eladásnál	3 K. 80 f.
a részleteladásnál (a fogyasztóval való forgalomban):	
1/2 kg-os darabonként	2 " 08 "
1/4 " " " " " " " "	1 " 04 "
1/8 " " " " " " " "	— " 52 "

A mosóporért (szappanporért) követelhető legmagasabb ár kilogrammonként:

a) zsákárúnál:	
a gyár részéről történő eladásnál	— K. 80 f.
a részleteladásnál (a fogyasztóval való forgalomban)	1 " — "

b) **az előállító vállalat eredeti doboz- vagy papírsomagolásában:**

a gyár részéről történő eladásnál	1 K. 50 f.
a részleteladásnál (a fogyasztóval való forgalomban)	2 " — "

Ezen minőségtől eltérő mosószappant és mosóport csak ez év december 31-ikéig szabad forgalomba hozni.

Az ilyen mosószappanért, melynek legalább 60% zsírsavtartalmának kell lennie, követelhető legmagasabb ár kg.-kint 7 korona.

Az alispán intézkedését a fogyasztókönység bizonyára a legnagyobb örömmel, megnyugvással veszi tudomásul, mert nem lesz kitéve a hihetetlen áremelkedésnek, mely utóbbi hetekben különösen észlelhető volt.

Erdélyiek segítése.

Az Erdélyből menekült honfitársak segítésére Bujanovics Gyula főispán által megindított akció további eredményéről szól az alábbi gyűjtés.

A főispánhoz beérkezett adományok:

Felsőcsérnye község előljárósága	6 —
A kir. tanfelügyelőség újabb gyűjtése	10 —
Gerbery Sándor és N. N., Eperjes	50 —
Kizák János, Eperjes	20 —
Gyertyánpatak község előljáróságának gyűjtése	3 —

Összesen K. 89 —

Az előző héten befolyt . . . 22024 82

Együtt K. 22113 82

A befolyt adományokból eddig a kormányhatóságom alá tartozó vármegye területére menekült erdélyiek részére kifizettem 45 esetben 3264 kor. 30 fillért.

Az adakozók nemeslelkű adományaikért, a gyűjtők pedig szíves fáradozásaikért ezúttal fogadják hálás köszönetemet. Eperjes, 1916 dec. 7. Bujanovics Gyula s. k., főispán.

TÁRCA.

Szeretnék egyszer boldog lenni.

Szeretnék egyszer, csak egyszer
Boldog lenni én;
Gond nélkül pihenni egy
Drága lány ölnén.

Simogatni, megcsókolni
Selymes szép haját;
Csókkal zárni, hosszú percre
Parázs ajakát.

S úgy ülni ott, kéz a kézben,
Puha-melegen,
Mint két boldog kis madárka
Pelyhes fészkeben.

Egymást néznők hosszan, mélyen.
Tűzben a szemek.
Forró ajka azt suttogná:
«Nagyon szeretlek»...

SZÉCHENYI-KÖR.

A Széchenyi-kör zeneestéje.

Az országos gyász miatt beállott szünet után, december hó 6-ikán, Körünkben ismét megnyílt a műzák otthona. Bár a katonazenekart ez alkalommal még nélkülöznünk kellett, mégis oly bensőséges, meleg és nivós estét élveztünk, amelyre Körünk joggal büszke lehet s amely rendezője, *Moyzes Miklós* hozzáértő buzgalmanak méltó dícséretére válik.

Már a műsor első száma kedves meglepetést nyújtott. Bizonyára a Kör alapítóinak premeditált eszméje valósult meg, amidőn a helyi erőkből összeállított vegyeskar lépett az emelvényre, hogy *Hemerka Gyula* karmester vezetésével elénekelje *Franek Gábor* „Zách Klára” című dalművét.

Jól esett magyar lelkünknek zenei formában hallani Arany János e szép balladáját s elmerengni a régi időkön, amikor: „Királyasszony kertje kivirult hajnalra...” s mesteri előadás mellett visszazárni a hajdankor hangulatába, amikor a nemzet hegedőse szintén énekelhetette, hogy:

„Rossz időköt érünk,
Rossz csillagok járnak;
Isten óvja nagy csapástól
Mi magyar hazánkat!”

A sikerült karénekekben *Hemerka Gyula* karnagy nemcsak művészi és karmesteri rátermettségét ragyogtatta, hanem kiváló szervező-képességét is, hogy oly rövid idő alatt össze tudta toborozni s be is tanítani a nagyszámú énekkarban szereplő hölgyeket és urakat. Úgy az összenek, mint a magánszólamok teljes sikerrel interpretálták a dalműnek nagyszabású zenei tételeit.

E nagystílusú bevezetésnek méltó folytatása volt *Kulcsár Juliskának*, a nálunk már ismert operaénekesnőnek a föllépte. Ő is azon vendégeink közé tartozik, akiket a Körünkhöz költő kedves visszaemlékezések időnkint elhoznak ismételten hozzánk, s akik készséggel elhozzák művészetüket is Körünk megértő és hálás közönségének.

Kulcsár Juliska gazdag műsorát Verdi: „Traviata” nagy áriájával kezdte meg. A ragyogó előadás méltó volt a legnagyobb tehetségű s legnépszerűbb olasz mester fenséges alkotásához. A művész az olasz „bel canto”

varázsát, érzelmi kitöréseit, a Verdit jellemző dinamikai kontrasztokat, valamint a koloraturfutamatokat a legmagasabb iskolázottsággal s legprecízebb technikával mutatta be. A nagy készségnek a bájait megadta a művész nő lágy lírai csengésű, tiszta, szubtilis hangja s fokozta a minden hatásvadászattól ment szerény, előkelő modora.

Hasonló átértéssel és melegséggel énekelte azonkívül *Hubay Jenő* „Madárdal”-át a „Cremónai hegedűs”-ből; *Moyzes Miklós* „Ha megcsókollak” című dalát és *Braga* „Szerenád”-ját. *Kulcsár Juliskát* méltó közönségünk hatalmas, lelkes ovációval ünnepelte.

Az énekszámokat *Hoffmann Olga* úrnő, zeneiskolai tanárnő kísérte zongorán jól ismert, mintaszerű ízléssel kezelt rutinos játékával.

Estélyünknek kedves műsorszám volt kassai vendégünknek, *Keil Elza* kisasszonynak a hegedűjátéka is. Az ifjú úrileánynak fiatal korát fölülmuló ügyessége és zenei átértése rendkívüli tehetségre vall. A tiszta intonálás, a felső fogásokban is megnyilatkozó rendkívüli készség, a futamok bravúros kivitele, a nyugodt és biztos vonókezelés, a staccatók határozott volta, mind oly tulajdonok, melyek ügyes és szakszerű továbbképzés mellett a kis úrileánynak komoly művészi jövőt ígérnek. *Hubay Jenő* „Poemes Hongroises” (op. 27.) és a „Helyre Kati”, valamint *Kéler Béla* „A pusztai fia” (op. 134.) című zeneművének nem csekély nehézségeit szinte csalhatatlan könnyűséggel győzte le a kis művész. A közönség zajos tapsokkal viszonzta a nyújtott műélvezetet.

A hegedűszámoknak harmonikusan megfelelő keretet adott *Hemerka Gyula* karnagy úrnak egybevágó zongorakísérete.

Dr. Wick Béla.

Felolvasó-estély. A dec. 13-iki (szerdai) felolvasó-estélyen szaval *Kopcsó János*, felolvasást tart dr. *Szémán István* „Hadifoglyaink házassága” címen. Kezdeté d. u. 6 órakor.

A városi kórház betegeinek ezidén is karácsonyfát állít az igazgatóság, mely ezúton kéri a közönséget, hogy adományaikat akár pénzben, akár természetben mielőbb hozzá juttatni sziveskedjék.

Visszaemlékezés.

(Olasz haretér)

Jelenleg pihenő állásban, tartalékban vagyunk. Szép kis falucska, tiszta fehér házakkal, melyeken vidámozóden ring az olasz futóka az alkonyi szélben.

Térzene van ma a frontmögötti helységben. Künn van a falu apraja-nagyja a főtéren; neki-dülnek a templom előtti szt. János szobor vasrácsának és jókedvűen hallgatják a zenét. Durrog, puffan a nagydob; amott kis feketeszemű góbké ugrálnak a mars ütemére.

Eszembe jut régi eperjesi idők térzeneje; amikor még a mi kedves 67 eszeink játszottak az akkori «Fekete sas»-szálló előtt. Akkoriban nagy szó volt ez, hogy este hatkor térzene lesz. Legalább is számomra örömnapot jelentett. Gyermekekomban ily napon már ötkor elszök-

tem hazulról. Kimentem a zenelakta kaszárnyába és ott az udvaron vártam a zenészeket.

Végre jöttek. Egyenként verődtek össze. Kővér őrmesterek még kővérebb trombitákkal; nyurga, csupaszkepű fiúk flótákkal és miegyébvel. A nagydobos tetszett legjobban. Azt tiszteltem, — sőt mondhatom — féltém tőle. Nagyszakállú, erőstermetű kétszillagos volt. Minden térzene előtt — még ott a kaszárnya udvarán — felhajtott öt-hat kupica pálinkát, de volt néha tíz is. De aztán dobot ütni azt tudott.

Végre összegyűltek a zene gyermekei. A kottatartókat kis szekérre rakták, amely azokat utánuk hozta. Sokszor azonban a bábész gyermekcsoportot bízták meg evvel a tiszttel. Egyszer velem is kísérleteztek ez irányban, azonban az eredmény az lett, hogy egy kottatartó árván fekvé maradt a kaszárnya előtt, az utcán.

Mikor mind együtt voltak, jött a vezető-

60 FILLÉR **1 DOBOZ „FAX”** **HYGIENIKUS SZIVARKAHÜVELY**

ANTIBIOTIN VÉD-JEGY

1 KÖNYVECSKE SODORNIVALÓ PAPIR (70 LAP) ÁRA 12 FILLÉR

SÁROS

Ára 1 kor. 80 fill.,
vidékre küldve
1 kor. 90 fill.,
melybe a portó is
bele van számítva.

Kapható: Kősdésében és a

Ezeket ped Optimista, aki végignézte a szjébe öltöztetett lógja csendes v meglegedett:

— Hiába m sohasem olyan hiszik. Minden a gyászligetek felé. Ezekben iz az akarat, tág Vagyis egyszóv lelket adnak a tagadható, hogy den dolognak De feltétlenül sz ban járunk, ha sugarak? Nem mert ez igen ké észre kell venni, is kínál minekür dorgál. Bár elti sokszor nem ép az ilyen zavaros tesíteni lehet.

Az Optimista Ajkain játékonny mint egy római in

őrmester; a váll valami diplomat

«Na, indulj» e Jőmagam a járdát értünk a «Fekete nézsek. Mindegyi és egy kis fiút ko

Az első dara más induló volt. az embereket a jöttek is. A járd mött embersoro gyérebbe volt bakák, pesztrák, országtámaszok az időben még az akkori követl ügyszólván életve

A zene körül színes gyűrű, áll adta nép. Legink ugyan egyik kas ez volt az én zen bizony, a korzó, akkoriban igazán ott a zene körül hogy a nagydob lélhettem, még

SÁROS FÖLDJE 1914-1915.

címen már kikerült a sajtóból lapunk felelős szerkesztőjének, *Dvortsák Győző*-nek tollából a sárosi orosz betörés története a vármegye etnografiai s topografiai ismertetésével — könyvalakban, egy térkép-melléklettel, amely az oroszok által megszállott községeket külön tünteti fel.

Ára 1 kor. 80 fill.,
vidékre küldve
1 kor. 90 fill.,
melybe a portó is
belo van számítva.

Kapható: Kósch Árpád papir- s írószerkereskedésében és a Stehr-féle könyvkereskedésben.

HIREK.

Sziluett-rajzok.

Ezeket pedig nem én mondom, hanem az Optimista, aki kitekintett szobája ablakán és végignézte a színek legváltozatosabb egyvelegjébe öltözött járműveket és embereket. Monológja csendes volt és komoly, de mindennekfelett megelégedett:

— Hiába minden álszofizma! A háborgó világ sohasem olyan rút, mint ahogy azt egyesek hiszik. Minden tusakodás, vér és vas útja nem a gyászligetek felé vezet, hanem a tisztító tüzek felé. Ezekben izzik a jellem, acélszilárdságot kap az akarat, tág munkateret nyer a szeretet... Vagyis egyszerűen kifejezve: nagy erőfeszítések lelket adnak az egyéniségnek. Az igaz, nem tagadható, hogy miként az éremnek, úgy minden dolognak is két különböző oldala van... De feltétlenül szükséges-e, hogy mindig az árnyékban járjunk, ha nem zárták el előlünk a fény-sugarakat? Nem kell mindig szkeptikusnak lenni, mert ez igen könnyen romláshoz vezet; hanem észre kell venni, hogy az élet sok jót és szépet is kínál minékünk, amellet, hogy olykor megdorgál. Bár eltitkolni nem lehet: az eszközök sokszor nem éppen a legtermészetesebbek, de az ilyen zavaros és kritikus időben ezeket szentesíteni lehet...

Az Optimista diadalmasan nézett maga körül. Ajkain jótékony mosoly játszadozott. Olyan volt, mint egy római imperátor... Hadseregszállító volt.

Örmester; a vállán nagy, színes szalaggal, mint valami diplomata.

«Na, indulj!» és mentek, mentek a Főutca felé. Jómagam a járdán követtem e díszes menetet. Így értünk a «Fekete sas» elé. Ott körbe állottak a zenészek. Mindegyik maga elé állított egy kottatartót és egy kis fiút kottaforgatónak. Aztán hajrá, neki!

Az első darab mindig egy fess, nagyon lármás induló volt. Talán azért oly hangos, hogy az embereket a Fő-utca-ra csalja. Hát bizony jöttek is. A járdán, a «Fekete sas» oldalán tömött emborsorok jártak. A «másik» oldalon gyéribben volt az ember, de hangosabb. Ott a bakák, pesztrák, dadák, inaslegények és hasonló országtámaszok élvezték a zenét. A kociúton az időben még nem sétáltak, mert ezen sport az akkori köveken (macskafej, burkovec stb.) úgyszólván életveszéllyel járt.

A zene körül csoportokban, mint egy nagy színes gyűrű, állott a zenékedvelő nép, az istenadta nép. Leginkább katona és cseléd. Jómagam ugyan egyik kaszta sem tartoztam, de mégis ez volt az én zeneterepem is. Hogy miért? Hát bizony, a korzó, az elegancia, a «leánykák», akkoriban igazán nem érdekelték és aztán — ott a zene körül, eltekintve attól az élvezettől, hogy a nagydobost két-három lépésről szemlélhettem, még más élvezetek is vártak reám.

A Sztoikus zöldernyős villanylámpánál ujságot olvasott. Ünnepeles komolysággal lapozta végig a cikkeket és miközben ezt cselekedte, önmagával csendesen beszélt:

— Az állam háztartása takarékosagra int. Az ilyen háborús időben ez természetes is. És az igazi bölcs, bármilyen helyzetekbe is kerül, sohasem rendül meg. Nyugodtan tűri a csapásokat és egykedvűen fogadja az ovációkat. A beborult eget és a napsütéses szivárványfényt egyforma lelki kilengéssel nézi. Ez onnét van, hogy élete sajkája nem billen sem jobbra, sem balra, hanem nyugodtan halad előre a helyes irányban. A helyes középút, az igények szerénysége: ez a fő követelmény. Vagy hogy a jogászok nyelvén szóljak: ez a norma agendi. A bölcs nem engedi magát lenyűgözni holmi kicsinyes örömöktől és bánatoktól. Jaj azoknak, akik a test járma alatt nyögnek! Szerencsétlenek azok, akik az örömek hegycsúcsaira másznak vagy a bánat, tépelődés örvényébe zuhannak. De nini, itt az ujságban a piaci bajokról is szó van. (Olvas.) «Tudvalevőleg igen nagy a piacrászoruló lakosság száma. Ez a körülmény a piacot drágává s az azt felkereső árusokat pedig követelődzővé, sőt olykor kihívó magaviseletűvé teszi. Hogy milyen eredménye lett a rendőrség erélyes beavatkozásának, azt mindenki tudja. Az eredmény az lett, hogy a parasztkofák egyszerűen háttáfordítottak piacunknak, mert akadt elég üzér, aki a piacra hozandó cikkeket a községben lakásukban megveszi tőlük.» Hallatlan agyafúrtság — mondotta a Sztoikus —, ha ez továbbra is tart és lehetetlen lesz a szükséges cikkeket beszerezni, akkor a gondjaim miatt, ebben a fel-fordult világban, kénytelen leszek megbolondulni.

A Pessimista pedig elzárkózott sötét szobájában, meghúzódott az egyik szögletben és fekete arcvonásokkal nézett maga elé. Nem szólt egy szót sem, csak a gondolatai jártak fel s alá:

— A világ szürke, fekete, mint a gondolatom; véres, mint a lehanyatló nap és hideg, mint szobám négy fala. Az önzés és a gonosz indulat mintha csak lakodalmát ülné. A termelők fel-emelik áruikat 300—400 százalékkal. Hamisztják a bőrt, a ruhát, szappant, vaját; vizet kevernek a tejbe, mosogatórongyot tesznek a lelkiismeret helyébe és kocsikenőcsöt kennek a szeretetre.

Hát még a közvetítők! Mikor az ember ezt a nevet kimondja, a lelke háborog, mint a vulkán; tajtékzik, mint a tenger és kiönt, mint a Tisza tavasszal. Mindent megvesznek spekulá-

Egyike a legjobb hecceknek a következő volt. Pl.: két asszony állt egymás mellett. Oda-mentem a hátuk mögé és egy nagykaliberű «Sicherheits-tű»-vel összetűztem a két boldogan hallgató asszonyság szoknyáját. Majd kerestem egy kisebb fiút, akinek azt mondtam: »Nézd pajtás, ez az úr (akárcire mutattam) keresi azt az asszonyt (az összecsatoltak egyike); mondd meg ezt az asszonynak.» A jól nevelt fiú elment és megmondta. Az asszonyság erre «milyen úr?», «melyik úr?» kérdésekkel elmozdult helyéről és már szakadt is a szoknya. Persze az odaküldött kis fiút fogták gyanú alá. Ha ügyes volt a fiú, sokszor még ki is térhetett a feléje mért szerető karmozdulat elől.

Én persze, mint boldog szemlélő, mesésen mulattam.

Egy más hasznos dolog volt pl. a pattogó béka, amelyet az ember összeverődött ember-tömegek meglajzítására sikerrel használhatott. Volt néha olyan patália, hogy majd beleakadt a zene. Büszkén állíthatom, sohasem tudtak elcsipni.

Sokszor társultam és egy pajtással, kettesben, szórakoztunk. Különbben a zenét sem hanyagoltam el teljesen. Pihenő muzsikusként tartott trombitájába földet szórni mindennapos mellékszórakozás volt.

cióval; pincékbe tesznek «kövéredni»; azután eladják és — palotákat vesznek és üdülni mennek...

Igazán különös dolog lenne, ha mostan eljőne a názareti Jézus, aki a szeretetről prédikált és meghalt azokért, akik az Ő tanítványainak vallják magukat. Ugyan ki lenne az, aki Őhozzá szegődne? Diogénész lámpását nem merném kezembe venni. Vajjon melyik termelő, közvetítő az, aki a maximális áron alul adja az árúját és csak 30—40 százalékot akar nyerni azon, amin kartársai 500—600 százalékot nyernek?

De valaki azt mondhatná: «Vannak olyanok, akik a szeretet mesterét nem tagadnák meg: a szegények, szomorú szívűek, elnyomottak, gyászolók, vigasztalásra szorulóok...» Igen ám, de ki biztosíthat engem akkor arról, hogy ha mindezek hasonló viszonyok közé kerülnének, mint a termelők, kereskedők, árdrágítók, vajjon nem cselekednének-e hasonlóképpen? Igen, igen, az ember alaptermészete önző, nemtelen: irigykedik, fogát csikorgatja, keze ökölbe szorul, verekszik, vérzik, elesik... Úgy hiszem, igaza volt Voltaire-nek, mikor ezeket mondta: «Ezen a világon csak kardunk negyével boldogulhatunk és fegyverrel kezünkben halunk meg.»

A Pessimista ezeket nem mondta, csak elgondolta. Gondolatai pedig hangtalanok voltak és szürkék, mint az utca pora. És miközben így elmélkedett, csikorgó nesz járta át a szobát. A régi bútorok egyik deszkáját állandóan fúrta a szűbogar.

Marencsin Zoltán.

Kitüntetés. A király *Furch János* kapitányt és *Engelmann Ottó* főhadnagyot — mindketten a 15-ik tábori tarackezred tisztjei — az ellenséggel szemben tanúsított vitéz maguktartása elismerésül a signum laudisszal tüntette ki. Az előbbi már másodízben.

A Szmrecsányi-család gyásza. *Szmrecsányi János* nagybirtokos a múlt napokban 78-éves korában vékei kastélyában elhunyt. Halálával a régi magyarnak egy klasszikus típusa dőlt ki az élők sorából, akit végtelen kedves modora, nagy műveltsége, puritán jelleme mindenki előtt tiszteltté és becsültté tett. Az elhunytban Szmrecsányi Lajos egri érsek, Szmrecsányi Jenő orsz. képviselő és Szmrecsányi László udvari tanácsos testvérbátyjukat gyászolják.

A nikel
20 fillére-
dekert
december 31-ikén
kivonják
a közforgalomból!

Jól mulattunk, gyorsan telt az idő. Félnyelkor a zene is hazament. Néha még vissza, a kaszárnyába is elkísértem a múzsa trombitás fiait. Különös az ilyen hazameneteleknél csak az volt, hogy a zenészek hátulmenetelő tagjai (mindig hátul tartanak a jó firmák!) minden korcsmánál kiugrottak a sorból és beugrottak egy sörre, amit ilyen nagymérvű térzenei tudótorna után akkoriban nem is tartottam valami helytelennek.

Legtöbbször azonban már későre járt az idő s így a térzenéről egyenest hazamentem, ahol már várt a vacsora és egypár szülői intelem.

Vacsora után aztán otthon az ablakok üvegjein utánoztam a térzenét, amely persze énnálam a nagydobnak folytonos utánzásában csúcsozott ki. Ilyenkor néha el is törött egy-egy ablak, amiből ugyan az üvegeseknek hasznuk, de nekem csak károm volt, amennyiben ilyenkor aztán énrajtam verték el a taktust, persze a pedagógia alaptörvényei szerint.

Na, de hagyjuk ezt. Régen volt, — szépen volt.

Nem bánám, ha még egyszer így lehetne.

Ma is csak úgy csinálnám.

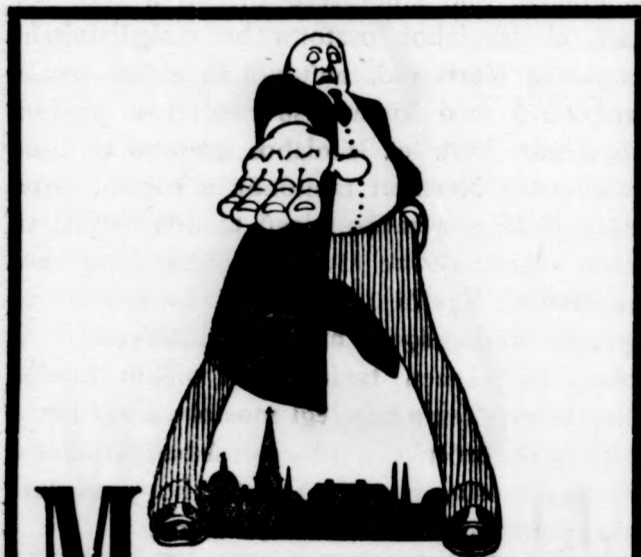
1916. nov.

Hauptmann Ervin.

□□□

Gurkó István hősi halála. A vitéz 67-es ezrednek ismét gyásza van. Az ezred vitéz bajtársai közül, mint egy az égboltozatról lehulló fényes csillag, ismét eltűnt egy a végtelen légűrben. Okt. elején érkezett az a gyászír, hogy Gurkó József berzeviczei körjegyző egyetlen fia, István, az északi harctéren Wolhyniában, okt. 5-ikén a délutáni órákban hősi halált halt. Mélyen megrendülve hallottuk e hírt, s nem akartunk hitelt adni a gyászhozó néhány sornak, s nem akartuk elhinni, hogy az a szelidlelkű ifjú fényes pályája kezdetén, virágzó 20 éves korában nincs többé. Gurkó István, a 67-es ezrednek vitéz s bátor ifjú zászlósa okt. 5-ikén a kürt rohamra hívó szavára a fedezékből kiugorva, s bár megsebesülve, haláltmegvető bátorságával kardot rántva, bajtársait lelkesítő szavaival biztatva, századát rohamra vezette; azonban a következő pillanatban egy fényes villámlás s az ifjú bátor hős gránáttól szíven találva földre rogyott, kilehelte nemes lelkét. Lelki szemeim előtt megjelenik Wolhynia egy kis falucskájának (Podhorec) temetője, melyben több frissen hantolt sírdomb között okt. 7-ikén tisztársai utolsó búcsúikérére mellett ideiglenesen, nagy részvétellel eltemették. Ott emelkedik az a frissen hantolt sírdomb, mely egy ifjú hős zászlóst takar. Amily szelidlelkű s fényes tehetségű volt gyermekkorától kezdve egész ifjú pályáján, mert mint az eperjesi főgimnázium növendéke minden osztályban és a maturán is a legelső volt, épp úgy a harcmezőn halálfélelmet nem ismerő bátorságával és szeretetreméltó modorával feljebbvalóinak szeretetét és elismerését mindenkor kiérdemelte; legjobban bizonyítja az a háromszoros kitüntetés, mely mellét ékesítette. E fényes tehetségű, mindenkitől szeretett ifjú, az apja egyetlen büszkesége, a megtört szívű anyja jövődó reménye, ott pihen Wolhynia magyar ifjak piros véréből itatott virágos harcmezején, mely megrendítő gyászban hagyva szeretett övéit; s mint megannyi ifjú magyar hős nemes lelke felszállt a legfelsőbb hadúr felé. **K. V.**

Szerencsétlenség. Kovály András színelipóci lakost, midőn lerészegedve haladt hazafelé az úton, valaki a sötétségben erősen fejbeütötte. Esméletlen állapotban vitték haza, ahonnan a városi kórházba szállították.

Mérget vehet rá,

hogy háztartási elszámolásait csak a

HÁZTARTÁSI KÖNYV

vezetése mellett tart-
:: hatja rendben. ::

□ □ Kapható □ □

KÖSCH ÁRPÁD papirkereskedésében.

Az Eperjesi Bankegyletnél, f. hó 5 ikéig a következő nagyobb jegyzések eszközöltettek az V-ik hadikölcsönre:

- 250,000 K: az intézet jegyzése saját tárcája részére;
- 225,300 K: a Girálty Takarékpénztár Rt. gyűjtése elnöke, hadusfalvi Spillenbergné Barna járási főszolgabíró útján, Szeghy Andor tb. főszolgabíró, a körjegyzők és a járási számvevő közreműködésével;
- 100,000 K: dr. Novák István eperjesi püspök, Ardó Alfréd, dr. Rosenberg Teofil, N. N., N. N.;
- 73,000 K: Zsebráczky Géza esperes, Bártfa;
- 60,000 K: Nagymihályi kereskedelmi és hitelbank rt., Piller Kálmán Pillerpeklén;
- 50,000 K: Klein Izrael, Preisz Bernát, Preisz Lajos, Zahler Ignác, Zahler Miksa;
- 45,000 K: Toronszky Elek lelkész, Orló, gyűjt;
- 40,000 K: Bornemissza Lajos Krivány, Sárosvármegye közönsége, Fränkel Lajos;
- 35,500 K: Péchy Zsigmond Pécsújfalú;
- 30,500 K: Gautier János;
- 30,000 K: Héthársi Takarékpénztár rt., Hercz Jakab;
- 25,000 K: Friedländer Gyula;
- 20,000 K: Szinyei Merse Béláné Budapest, Safran Manó;
- 15,000 K: Bujanovics Gyula, Sárosvármegye főispánja, Rojkovich Antal lelkész Bátorhegy, Hartman Emil, Müller Izidor;
- 13,000 K: Lefkovics Miksa körjegyző gyűjt;
- 11,000 K: N. N.;
- 10,000 K: Péchy-család fági alap, Péchy Elek Sztankahermány, Sárosvárm. Gazdák Fogyaszt. és Ért. Szövetk., Bánó Dezső, Gallé Marcel plébános Jernye, Rudnay Andor, Rudnay Adorné, Schönfeld Izidor, Witelky Aladárné, Zahler Jakab;
- 9000 K: Stopnitzky Mór;
- 8300 K: Keczer Belizár plébános, Somos;
- 8000 K: Eperjesi Kölcsönös Segélyző Szövetkezet;
- 6000 K: N. N.;
- 5000 K: id. Berzeviczy Béla Hámbor, Kissóczy Mátyas, Groszman Mór Sebes, Havas Gyula Nyársárdó, Klein Ferenc, N. N., Safran Gyula Bertót, Schwarcz Teréz, Wohl Izidor;
- 4400 K: Timocskó István Orló;
- 4000 K: Putschalkó Marianne, Spanner Pál;
- 3800 K: Mihalov János Orló;
- 3400 K: Plusinszki György, Mihalov György;
- 3000 K: Barbierik Emil Zsegyne, id. Kendziczky András Kajáta, id. Scserbák Mihály, Kuzsma Vilmos Kisszeben, N. N., dr. Weisz Jakab, N. N.;
- 2450 K: özv. Knapik Ilona;
- 2250 K: Szeghő István Radács;
- 2000 K: Tahy József Sárosvárm. alispánja, Sárosvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület, dr. Duchnitz Soma, Fuhrman Imre Budapest, özv. Kósch Árpádné, özv. Chanáth Szilárdné, Hartmann Albert, Pálesch Árpádné, özv. Semsey Adolfné, Székely Adolf, Rosenberg Fülöp, Feczko Pál, Fedás Gyuláné Bártfa, Váradi Ignác, Urbán István Nagysáros, Helemcsin János, Scserbák János bíró Orló, Wolszinovics Vladimír.

Ezekon kívül még számos kisebb jegyzés eszközöltetett az Eperjesi Bankegyletnél. Az első félideben eszközölt jegyzések összege **2 millió 200,000 koronát** tesz ki, mely tehát a negyedik hadikölcsönre elért eredményt már most felülmúlja.

A kassai keresk. és iparkamara ezúton s felhívja az érdekeltek figyelmét a *szappan és mosópor* gyártásáról és forgalombahozataláról szóló 3689-1916. sz. miniszteri rendeletre melynek értelmében szappant iparszerűleg előállító vállalatok az Olaj- és Zsíradékügyi Bizottság külön engedélye nélkül csak megsabott mennyiségű szappant és mosóport állíthatnak elő és azt csak a rendeletnek megfelelően hozzák forgalomba. Bárki más csak a saját házi-szükségletére állíthat elő szappant.

A sárosvármegyei hadiársvák alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1916. dec. 5-ikéig a következő adományok folytak be:

- A már nyugtázott összeg K. 20,517-98
- Máthé Ede galbatői körjegyző gyűjt. 291-63
- Dr. Balpataky Imre eperjesi kir. körjegyző újabb adománya 8-
- Pavuk József porócsi községi bíró adománya. 5-
- Ugyanannak gyűjtése: Pavuk Mária, János, Vojtek Zsuzsanna, Dadej Mária, Kristóf Zsuzsanna, Mária, Babják Zsuzsanna, Singlyár Anna, Matyás János és Elyas Tamás 1-1, Braun Izsákné 2 koronát, összesen 12-

Összesen: 20,834-61

A fennebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt adakozóknak és gyűjtőknek áldozatkészségükért és sikeres fáradozásukért — a hadiársvák nevében — hálás köszönetet mondok. Eperjes, 1916. dec. 5. Dr. *Máriássy Béla*, vármegyei árvaszéki elnök.

Az ötödik hadikölcsönre — a sárosvárm. központi segélyző-bizottság közlése szerint — a következő orlói lakosok jegyezték Toronszky Elek g. kath. plébános buzdításából: Timocskó István 4400, Plusinszki György 3400, Kotulya András 1000, Keda Erzsébet 500, Rinkovszki György 1000, Policzián Mihály 1000, Mucha József 1400, Mihalov György 3400, Berezsnyák Péter 1000, Andrejsik Zsuzsanna 400, Jaczkó Istvánné 1000, Sima Anna 600, Timocskó Anna 400, Scserbák János bíró 2000, özv. Scserbák Mihályné 3000, özv. Knapik Ilona 2450, idb. Adamcsov János 1000, Janoskó János 400, Mihalov János 3800, Bolykó András 500, Kurucz Mihály 1000, Feczko Pál 2000, Havrilla Jánosné 700, özv. Ilyasevics Mária 400, Kelemcsin János 2000, özv. Kelencsin Zsuzsanna 600, Nedoroscik János 1200, Rinkovszki Mihály 900, id. Timocskó János 1200, Knapik Fülöp 1000, Lesznik András 600, T. L. 1000 kor., összesen 45,250 kor. Lefkovics Mór eperjesvidéki körjegyző útján és buzdítása alapján összesen 83,700 koronát jegyezték körének lakói.

FIGYELMEZTETEM,
hogy

NÉVJEGYEIT

□ igen csinos kivitelben □

KÖSCH ÁRPÁD

: könyvnyomdai műintézete :
papir- és írószerraktárában
rendelheti meg.

Gruncsits Mladen. Gruncsits Mladen gazdálkodó földesember Battonyán, Csanád-megyében. Születésére és nyelvére nézve szerb nemzetiségű, de szívében, érzésében, hazafiúi lelkesedésében szintiszta magyar ember. Gazdag volt már a háború előtt is, a háború három esztendeje alatt pedig valósággal náobbá lett. Mert a magyar föld dús termései az utóbbi években szinte önként sokszorozták meg jövedelmét ötvenszeresen, százszorosan. Gruncsits Mladen ezt maga se tagadja, elismeri, bár nem dicsekszik vele. Nem dicsekszik, de cselekszik. Hálás ez iránt a föld iránt, mely őt magyar náobbá tette. Már az előző hadikölcsönökre is apránként félmillió fölül jegyzett. Most az ötödik hadikölcsön megnyitáskor beállított a jegyzői hivatalba és egyszerű szavakkal ezeket mondta: «Itt van négyszázötvenezer koronás takarékettem, helyezték ezt az urak az előbbi jegyzéseim mellé. Ezzel kiegészítem a hadikölcsönre való aláírástom kerek egy millióra. Magyar hazámért szívesen teszem.» Így beszélt és cselekedett Gruncsits Mladen, a szerb anyanyelvű magyar, aki egyébiránt nemcsak hogy maga jegyzett kerek egy milliót, hanem mint Battonya községben és környékén befolyásos ember, még másokat is, sokakat rábeszél arra, hogy ki-ki mentül nagyobb áldozatkészséggel járuljon az új hadikölcsön sikeréhez. Gruncsits Mladen hazafias cselekedete lelkesítő példa az egész országra. Lelkesítő mindazokra, akik bár nem magyar anyanyelvűek, mégis a magyar haza hűségesei fainak vallják magukat. Lelkesítő általában azokra, akik a magyar föld termékeiből, ha kisebb is, de mégis dús jövedelmet húztak a háborús esztendő alatt. Lelkesítő mindnyájunkra, akik látjuk, hogy ennek a hűségesei, jó magyar földnek tápláló ereje vallás- és nemzetiségi s pártkülönbség nélkül minden becsületes embert arra ösztönöz, arra sarkal, hogy mindazok, akik a frontok hátamögött anyagilag megerősödtek, tartsák kötelezettségüknek megerősíteni harcosainkat, akik a frontokon helyettünk küzdenek.

A Zsebatlasz 1917. évre szóló kötete már megjelent a Magyar Földrajzi Intézet r.-t. kiadásában. Tartalma a következő: A Duna-kérdés Kivándorlás, visszavándorlás, telepítés. Városaink területe és lélekszáma. Magyarország és Ausztria autarkája. Nándorfejérvár földrajzi helyzete és jelentősége. Montenegró és Albánia. Románia. A moldvai csángók. Az oláhok földrajzi elterjedése. Oroszország talaja. Görögország. Európa fővárosai és fő-kikötői. Európa közlekedése. A kábelek és szikra-távíró. A vasútvonalak uralkodó vágányviszonyai Földünkön. A Földközi-tenger. Nyugat-Ázsia. A Csendes-óceán problémája. Németország, Nagybritannia és Franciaország gazdasági fejlődése 1887—1912-ben. A háború és a meteorológia. Dobrudzsa. Összehasonlító statisztika a világrészekről és a nevezetesebb országokról. Amint látnivaló, a háborús földrajz köréből vett időszert s egyben ama témák egész sorozatát s valamennyit szakemberek tollából, találjuk benne, amelyek nemcsak a tanulóifjúság ismeretének gyarapítására, hanem a művelt közönségnek a tájékoztatására is alkalmasak. A szöveg közt kis térképekkel, grafikonokkal tarkított s egyébként is csinosan kiállított 9 ív terjedelmű, kis nyolcadretű kötetnek 8 kisebb és 4 nagyobb térképmelléklete és számos grafikonja az 1916. évi Zsebatlasz térképeinek folytatása, melyek így együtt a háborús országok mind-egyikéről pontos és jó térképekkel szolgálnak. Ára 3 kor. 60 fill. és kapható a Magyar Földrajzi Intézet r.-t.-nél, V., Rudolf-tér (Újpesti-rakpart 2. sz.), valamint minden könyvkereskedésben.

Lopás. Ifjú suhancok a napokban baromfit loptak el Bruck Sándortól, Gellért Manótól és Keller Manónétól.

Jegyezzünk az V. hadikölcsönre!

Az Eperjesi Takarékpénztárnál az V-ik hadikölcsön aláírási határidejének első szakaszában a következő jegyzések történtek:

- 250,000 K: Eperjesi Takarékpénztár;
67,000 K: N. N.;
50,000 K: M. G. Budapest, Sárosvárm. Szesz-finomító Szövetkezet;
36,100 K: Witw.-u. Waisenfond des Inf.-Reg. 66.;
26,000 K: dr. Schmidt Gyula, N. N.;
25,000 K: báró Ghillány Imre Budapest;
20,000 K: dr. Propper József, dr. Piller Dezső Lemes, K. Gy. Budapest, Böhm Mór, Stopnitzky Mór, Lanner Jenőné Tapolyhanusfalva;
15,000 K: Sárosvm. közöns. nevében Tahy alisp.;
11,050 K: Kovács Gusztáv Szinye;
10,000 K: Bielek László, dr. Földi Manó, kk. Pulszky Imre és Géza javára dr. Máriássy Béla, Sárosvárm. Gazdák Szöv., N. N., Lippay János Hernádszentistván, Telekessy János Tapolyhanusfalva;
9000 K: Dlugos János Szentmihályfalva;
8000 K: Eperjesi sz. Ferenc-r. zárdá misealapítv.;
7000 K: Potas József;
6000 K: Dobay Mariska, dr. Maibum Artur, Kolozsy József és neje;
5600 K: Offiz.-Kriegsfond des Inf.-Reg. Nr. 66;
5200 K: Offiziersfond des Inf.-Reg. Nr. 66;
5000 K: dr. Lendvai Vilmos ezredorvos, özv. Varga Erzsébet Sóbánya, Szakmáry Gézáné Bártfa, Wohl Izidor;
4300 K: Kún Sándor;
4100 K: Onofrej József Kiskőrösfő;
4000 K: Schöpflin Géza, Makatura András Mocsármány, Csop István Tarczaszentpéter, Kravjár Mihály Felsősebes;
3200 K: özv. Bodnár Józsefné;
3000 K: Andruscsakevics Henrik, Jurek János és Jurek Mihály Somos, Kangur Teréz Kiszében, Holovics György Tarczaszentpéter, Bajusz András Mocsármány;
2600 K: Rusznák Etelka Györgyös, N. N., Hatok János Tarczaszentpéter;
2500 K: Passuth Károly Tótsóvár, Komaniczky Mihályné Györgyös, Jurasko Anna Mocsármány;
2100 K: Kellő Sándor Kiskőrösfő;
2000 K: Bornemisza Szerafin, Eperjes és vidéki ev. II. egyház, Petrásovsky Leo, N. N., Freudt Mariska, Reisinger Margit, N. N., dr. Duschnitz Soma, N. N., Kanyuch György, özv. Subják Józsefné Alsósebes, Hajdu Anna, N. N., N. N., Tauth Viktor, Szopcsák István Tarczadobó, Varga András Licsérd, Slebodnyik János Alsósebes, Dornics János Vaskup Sárosújfal, Kakascsik György Harság, Csop Istvánné Tarczaszentpéter, Hrubí-Baran Anna és özv. Szabol-Fagulya Anna Mocsármány, Ivaneczki János Sósgyülvész;
1900 K: ifj. Baran János Mocsármány;
1800 K: Kleitsch Mátyás, Ponyik Mária Tölt-szék, Lazor Mátyásné Ternye, Bomba András Bajor, Tkacs János és Kocsiskó A. Tarczaszentpéter, id. Baran János Mocsármány;
1700 K: Szucska József Kiskőrösfő;
1600 K: Grizsa János, Jurasko András Mocsármány, Figura János Tarkó;
1500 K: Hanzó András Lada;
1400 K: Holomány Miklós, Janicsó Veron Megye, Blihar Mátyásné Nagyszilva, Bajusz Mihály Mocsármány, Varga-Csuha Borbála Tarczaszentpéter;
1300 K: Mihalik Mihály Hedri;
1200 K: dr. Gruber Gyula főorvos Alsószalánk, Vandrak Vilma, Jaczkó András Tarczaszentpéter, Orsulyák János Mocsármány;
1100 K: Vaskó János Somos;
1000 K: Dienes Lajos, Kizák János, Szabó Elemér kir. tanf., Eperjesi ref. miss. egyház, Földi Ödön tüzérhadn., özv. Kassay Vincéné Lemes, N. N., N. N., Küntzl Lajosné Szinye-újfal, özv. dr. Hoffmann Adolfné, Hoffmann Olga, Hoffmann Mariska, N. N., kk. Bornemisza Margit javára dr. Máriássy Béla, kk. Bialkó Mária javára dr. Máriássy Béla, Orinyák János, Boszák Mária Tótsóvár, Frimmer András Nádffő, Hricziskák György Alsósebes, Kubinyi György Kende, Csontofalszky János Sárosbogyány, Tomkó Pivovarnyik Gy. Lada, Komár Barbara Sósgyülvész, Kellemes András Szinye-újfal, Ruby József, Sárosi ág. h. ev. egyházm.

pénztár Budamér, Kramer Henrik, Minarcsik Julianna Sósgyülvész, N. N., Köhler József Tótsóvár, Ander Andrásné és Benya Mihályné Sósgyülvész, Korab Emil Delnekakasfalva, Kovaly György Tótsóvár, Andreánszky Emil Lazipusza, Hovan Anna és Svihura János Sósgyülvész, Bomba Erzsébet Bajor, Fialka János Somos, Babej János Somosújfal, Novák Andrásné Böki, Jurkó Jánosné és Rimák Borbála Licsérd, Jankanyics Péter Kiskőrösfő, Tomkó Mihály Somos, Palencsár György Sósújfal, Tyukod András Kiskőrösfő, Szabanos József Tarczaszentpéter, Kundra János Sósgyülvész, Bajusz György és Vaskó Szabolcsin Anna Mocsármány, Palyó Lipták Erzsébet Delnekakasfalva, N. N., Dziák Borbála Mocsármány;
1000 koronán aluli jegyzések 16,050 K; összesen: **1.218,000** korona.

Pályázat tanítói állásokra. A vall.- és közokt.-ü. miniszter az 1907. évi február 1-jére betöltendő 117 áll. el. iskolai tanítói állásra hirdetett pályázatot. A pályázati hirdetés kiemeli, hogy a középfokú iskolával bíró állásokra csak azok jöhetnek figyelembe, akiknek legalább tíz évi szolgálatuk van, vagy a harctéren szolgálatuk közben szerzett betegségük hosszabb ideig tartó gyógykezelést igényel. A folyamodványban a következmények terhe alatt nem szabad elhallgatni azt a tényt, hogy a folyamodó már tanítói állásban van. A pályázat keretében áthelyezést is lehet kérni. Az állásnélküli tanítók, akik helyettesi megbízást is elfogadnak, ezt a kérvényben tüntessék fel. A harctéren katonai szolgálatot teljesítő tanítók helyett családtagjaik is pályázhatnak. A vall.- és közokt.-ü. miniszter Sárosvármegyét illetően ezúttal a tótsóvári áll. el. iskolához két tanítói állásra hirdetett pályázatot. A szabályszerűen felszerelt és a vall.- és közokt.-ü. miniszterhez címzett kérvények a vármegye kir. tanfelügyelőségéhez adandók be. Pályázati határidő december 15-ike.

Felekezeti iskolákhoz beosztott új áll. tanítónők. A vall.- és közokt.-ü. miniszter Kossey Mária okl. tanítónőt állami elemi iskolai rendes tanítónővé a szabályszerű illetményekkel kinevezte és őt a györgyösi gör. kath. elemi iskolához osztotta be szolgálattételre; továbbá Kaszárda Ilona okl. tanítónőt áll. el. isk. rendes tanítónővé való kinevezése mellett a rési gör. kath. el. iskolához osztotta be szolgálattételre; Popán Anna okl. el. isk. tanítónőt áll. el. isk. tanítónővé való kinevezése mellett a kijói gör. kath. el. iskolához osztotta be szolgálattételre és Barna Mária okl. tanítónőt áll. el. isk. rendes tanítónővé való kinevezése mellett a poprád-ófalvi gör. kath. el. iskolához osztotta be szolgálattételre. Nevezett tanítónők a háború tartamára, illetőleg a hadban levő tanítók helyettesítésére osztattak be további intézkedésig ezen iskolákhoz. Egyidejűleg a miniszter felkérte az egyházi főhatóságot, miszerint intézkedjék az iránt, hogy ezen tanítónők a nekik kijelölt állomáshelyeken a jelenlegi mostoha megélhetési viszonyok között kellő útbaigazításban és támogatásban részesüljenek, főleg pedig, hogy részükre lakás feltétlenül rendelkezésre álljon.

Szappan hiányát

Renofin kézműszer. Kap

Kazánfűtők, csép

kezelők kiképzésére a

faipari szakiskolán esti

tanulni december 18-ikától

hívjuk az érdekelteket

e tanfolyamok vizsgálat

a hallgatókat a jelzett

pesítik és feljogosítják. A

az Általános iparoktatás

ronával adakozni. A 6

tevő vizsgadíjakat azoni

Rokkant katonák minde

vannak mentve. Bővebb

szakiskola igazgatósága

Katonák karácson

A Hadsegélyző Hivatal

együttesen felhívást inté

a katonáink karácsonyá

iránt. A gyűjtőívek már

iskolákhoz, hogy az ifj

kivehesse részét a harcté

karácsonyi megajándéko

kozásban. A felhívásban

a tanulóifjúsághoz, kérve

ha még oly szerényen is

és boldogabb lehessen a

harctéren, ahol a halál

lakhelyét, boldogságát é

hősei. A világháború s

most az szükséges, ha

karácsonvát a hadban le

nek. A fillérek, amiket ú

hosszú útra indulnak,

visznek azoknak, akikre

gással és büszkeséggel

magyar, és akik méltók

hogy a távolban ezúttal

részesíttessenek. Az adon

sához a következő útm

intézet ifjúsága — esetl

két órájának felhasznál

tendő, s előttük a gyű

2. A tantestületek a gyű

hoz szabott, lehetőleg

végeztessék. 3. Az ada

delmi minisztérium Had

Magyar Szent Korona Or

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szappan hiányában nélkülözhetetlen a *Renofin* kézmosószert. Kapható *Luchs-vasútleben*.

Kazánfűtők, cséplőgép- s dinamógép-kezelők kiképzésére az eperjesi m. kir. állami faipari szakiskolán esti tanfolyamok fognak tartani december 18-ikától kezdve. Ezúton is felhívjuk az érdekelteket iparosok figyelmét arra, hogy a tanfolyamok vizsgákkal végződnek, amelyek a hallgatókat a jelzett iparok gyakorlására képesítik és feljogosítják. A tanítás ingyenes, csupán az Általános iparoktatási segélyalapra kell 2 koronával adakozni. A 6, illetve 10 koronát kiterítő vizsgadíjakat azonban előre kell lefizetni. Rokkant katonáknak mindennemű fizetség alól felvannak mentve. Bővebbet a falragaszok és a szakiskola igazgatósága nyújtanak.

Katonák karácsonyára iskolai gyűjtés. A Hadsegélyző Hivatal a Vöröskereszt-egylettel együttesen felhívást intézett a magyar ifjúsághoz a katonáink karácsonyára adományok gyűjtése iránt. A gyűjtőívek már széjjel is küldettek az iskolákhoz, hogy az ifjúság ez alkalommal is kivehesse részét a harcúton küzdő vitéz katonáink karácsonyi megajándékozása céljából az adakozásban. A felhívásban meghatározott hangon szól a tanulóifjúsághoz, kérve őt, hogy adakozzék, ha még oly szerényen is, hogy minél melegebb és boldogabb lehessen a karácsony odakünn a harcúton, ahol a halál az úr és ahol az ifjúság lakhelyét, boldogságát és jövőjét védik a nemzet hősei. A világháború sok diavot felforgatott, most az szükséges, hogy az ifjúság állítson karácsonyfát a hadban levő testvéreknek, apáknak. A fillérek, amiket úgy ad össze az ifjúság, hosszú útra indulnak, karácsonyi ajándékot visznek azoknak, akikre csak hódolattal, rajongással és büszkeséggel gondolhat minden igaz magyar, és akik méltók a legnagyobb mérvben, hogy a távolban ezúttal is a kellő figyelemben részesíttessenek. Az adománygyűjtés lebonyolításához a következő útmutatás adatott ki: 1. Az intézet ifjúsága — esetleg a szorgalmi idő egyik órájának felhasználásával is — egybegyűjtendő, s előttük a gyűjtés célja ismertetendő. 2. A tantestületek a gyűjtést a helyi viszonyokhoz szabott, lehetőleg rövid határidőn belül végeztessék. 3. Az adakozás a m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala és a Magyar Szent Korona Országainak Vöröskereszt-

egylete által együttesen kibocsátott karácsonyi gyűjtőívbe való bejegyzéssel történik. 4. A tantestületek igazgatói a tanulók és a tantestület által adományozott összeget név szerint feltüntetve, lezárva, aláírásokkal és az intézeti bélyegzővel ellátott gyűjtőívet legkésőbb december 20-ikáig közvetlenül küldik fel. «A karácsonyi akció központi vezetősége Budapest, V., Akadémia-utca 17. sz.» címre. Aláírva felküldendő az oly gyűjtőívek is, amelyekre esetleg nem történt gyűjtés. 5. A gyűjtőívvel egyidejűleg adandó postára a gyűjtőív (gyűjtőívek) végösszegeinek megfelelő gyűjtött összeg a gyűjtőívvel megküldött postakarékpénztári befizetési-lap mellett. 6. Minden egyes iskola tartozik a pénzküldéssel egyidejűleg a gyűjtés eredményéről közvetlen felettes hatóságának is jelentést tenni. A népoktatási intézetek természetesen jelentéseiket a várm. kir. tanfelügyelőséghez teszik meg.

KÖZGAZDASÁG.

Aktuális közgazdasági hírek.

A tengeri csírátlantása az államnak 270 millió kor. bevételi többletet hozhat, vagyis Magyarország 12 milliárdnyi eddigi hadikiadásai kamatjának és törlesztésének több mint egyharmadrészét. A gazdák mm.-ként 65 koronát kapnak a maximális áron felül a csírátlantított tengeriért. A csírátlantásra kerülő mintegy 15 millió métermázsánál ez is közel 100 millió S mindehhez nem kell egyéb, csak annyi, hogy a gazda ne szemesen adja el vagy etesse fel a tengeriét, de csírátlantassa a legközebbi malomban s a visszakapott darát értékesítse, mely csírátlantul nem keseredik meg. Az Országos Központi Hitelszövetkezet minden malomnak lehetővé teszi a csírátlantásra való berendezkedést. A malom a gazdától a csírátlantásért nem követelhet semmit, még vámot se, sőt a malom a gazdának fizet minden métermázsáért csírátlantított tengeri után 3 kor. kárpótlékot s visszaadja a darát 10% levonással. A csírátlantított tengeriért is fizet kilogrammonként 102 fillért, tehát egy mm.-száért 102 koronát. Látványos, hogy nagyon előnyös a gazdára is, ha csírátlanttatja a gabonáját, jó üzlet a malomnak is; nagy bevétele van belőle az államnak s negyed millió kg.-nál is több étel-olaj enyhítheti a zsírhiányt.

Hatósági húsarak Bulgáriában. Marhahús 180, birka- és kecskehús 140, szalonna 550, disznósír sajtolt 500, olvasztott 650 fill. kg.-ként. Ennél csábítóbb hirdetést az idegenforgalom emelésére nincs az a reklámvállalat, amely most kibocsáthatna.

Amerika aranydúslakodása. Valószággal ez a szó illik rá arra az aranyfelhalmozódásra, ami most Amerikában végbemegy. Az aranybevétel a háború előtti 37 millió dollárról a hátszeresénél is többre, 290 millióra szökkent fel, a kivétel pedig majdnem a felére, 136 millióról 88 millióra csökkent. Így nem csoda, ha Newyork máris azzal dicsekszik, hogy elhódította London-tól a világ bankárjának a szerepét. Pedig ezt a veszteséget nem igen heveri ki Anglia.

Az étkezőkocsi-társaság — elhalasztódott. A belga találmányú vasúti étkezőkocsi-kijáratására belga tőkével alakult nemzetközi háló- és étkezőkocsi-társaság természetesen megszűntette működését a háború alatt. Helyébe német, osztrák, magyar, bolgár és török társaságokat terveztek német pénzen. Már meg is kellett volna alakulniok. De közbejött akadályok miatt egyelőre abban maradt a dolog.

Geschmackvolle, elegante u. leicht ausführbare Toiletten

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „IM BOUDOIR“. Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modelbildern, mehr als 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen

Vierteljährlich: K 3.50 = Mk. 3.—
Einzelne Hefte 60 h = 52 Pfennig

GRATISBEILAGEN:

„Wiener Kinder-Mode“

„Für die Kinderstube“

„Für ältere und stärkere Damen“

„Für Haus und Küche“

„Schnittmusterbogen“

Schnitte nach Maß. Die Abonnentinnen erhalten Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pfennig unter Garantie für tadelloso Passen. — Die Anfertigung jedes Toilettenstückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht

Bestellungen bei allen Buchhandlungen und Zeitungsgeschäften sowie beim Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI/2, Gumpendorferstraße 87. — Bei den Postanstalten zum amtlichen Tarif

Die „Wiener Mode“ ist sowohl in der österreichischen als auch in der deutschen Postzeitungsliste eingetragen

■ Árjegyzékek, üzleti számlák, levélpapírok, borítékok, értesítő- s intézkedések, címkek, bárczák, üzleti könyvek, cégkártyák, levelezőlapok, csomagoló-papírok, reklámcédulák, falragaszok, árúkönyvek, pénzeslevélborítékok, váltóürlapok, zárszámadások, utalványok stb., cégnyomással, több színben is.

■ Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, rovatos üzleti könyvek. ■ Ügyvédek részére mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények és szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb. Ezek előállításához legújabb betűanyag. Nagy klisékészlet. Villamos- és benzinmotorerő-berendezés.

☐ KÖNYVNYOMTATÓ-MŰINTÉZET ☐

KÖSCH ÁRPÁD :: EPERJES

☐ PAPIR- ÉS ÍRÓSZER-RAKTÁR ☐

■ Díszművek, hetilapok, folyóiratok, meghívók, műsorok, tánczrendek, étlapok, színlapok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak részére szükséges nyomtatványok izléses és pontos előállítása több-
■ :: színű, valamint másolónyomással is. ::

■ Egyházi, tanügyi, közigazgatási s más hivatalos nyomtatványok raktára. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva. Háztartási könyvek. Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — postafordultával. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítünk. ■ Előfizetések felvétele bármely nirlapra.

Maximális ruhaárak Németországban. Nem az első iparcikk a készruha, aminek az árát maximálják. A jobb minőségűeknek hatósági árai a következők: női ruhák: felöltő 130, leányfelöltő 110, egész ruha (kosztüm) 100, mosóruha 75, gyapjúzubbony 40, mosózubbony 30, gyapjúpongyola 60, mosópongyola 40 márka. Férfi ruhák: zsakettuha 150, zakó- és sportruha 130, kabát, zsakett vagy zakó 100, mellény 25, nadrág 35, felöltő nyári 130, téli 160 márka.

A gabona ára Amerikában is a harmadfélszeresére szökött. A háború előtt 80 centről 190-re. Olyan silány a termésük s olyan nagy a kereslet világszerte, hogy a Leiter-féle 1898-iki gabona-ring 185 centes spekulációs árát is túlhaladta már a drágulás. Sz. L.

Felelős szerkesztő: Dvortsák Győző. Kiadótulajdonosok: Koós Ernő és Frigyes.

NYILTTÉR.

NYILATKOZAT.

Mindenkivel tudatom, hogy fiamért, Divald Gyuláért semmiféle kezességet nem vállalok s nem fizetek.

Eperjes, 1916. **DIVALD LAJOS**
Eperjes.

5852—1916. kig. sz. Eperjes sz. kir. város polgármesterétől.

Pályázati hirdetmény.

Eperjes sz. kir. város közönségének felhatalmazása alapján pályázatot hirdetek egy nyugdíjazás folytán megüresedett **pénztárosi** és az ennek betöltése következtében megüresedendő más állásokra, továbbá egy **adótitizti** és egy **adóvégrehajtói** állásra.

A pénztárosi állás javadalma az állami IX. fizetési, az adótitizti és adóvégrehajtói állás javadalma az állami XI-ik fizetési osztálynak megfelelő.

Pályázati határidő 1916. évi december hó 20-ikának déli 12 órája.

Pályázóknak az 1912. évi LVIII. törvényekben megállapított képesítéssel kell bírniok és a pályázati kérvényeket e törvény által megkivánt módokat szerint kell főszerelni és nálam benyújtani.

Eperjes, 1916. december 4.

Faragó József s. k.,
kir. tanácsos, polgármester.

□□□□ Egy használt □□□□
rövid-zongora
megvételre kerestetik.

□□□□ Bővebbet a kiadóhivatalban.

500 koronát
fizetek Önnek, ha

„RIA-BALZSAM”

nevű készítményem az Ön tyúkszemait, szemölcsseit és bőrkeményedéseit három nap alatt fájdalom nélkül ki nem irtja. Egy tégely ára — jótállási nyilatkozattal együtt — 1.75 K, 3 tégely 4—K, 6 tégely 6.50 K. — Sok száz köszönő- és elismerő nyilatkozat!

KEMÉNY, Kassa I. • Postafiók 12/202.

Szép karácsonyfák

jutányos áron (1—4 kor.)
kaphatók Fő-utca 14. sz. házban.

Eladó ház.

Eperjesen a Felső-körút 30. sz.
alatti ház kerttel
szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítás Deák Ferenc-utca 19. sz. a.

Kiadó.

Kassa legfrekvenciáltabb helyén
nagy üzlethelyiség

majdnem új, gyönyörű berendezéssel, különösen confectionés vagy divatárú-üzletnek igen alkalmas, azonnal kiadó. Érdeklődni lehet Erdélyi Izsónál Kassán.

A Tungram-lámpa

gazdaságos, mert tökéletes és hosszú élettartamú.

A minőségért a gyár szavatol.

Kérje mindenütt a „Tungram” védjeggyel ellátott lámpát!
Gyártja az Egyesült Izzólámpa és Villamossági
Részvénytársaság, Újpest 4.

..... Hazai gyártmány.

HÜVÖSVÖLGYI PARKSZANATORIUM

klimatikus fizikális és diétás gyógyintézet.

... Egyetlen klimatikus
gyógyhely Budapesten
Hidegkúti-út 78.

Bel- és idegbetegek részére
... vízgyógyintézettel.
Telefon 145-90. és interurban.

Különös tekintettel diétás kezelésre.

Anyagcserebántalmak (cukor-, vese-, vérbajok, köszvény stb.), valamint az összes gyomor-, bél- és májbetegségekben, szív- és idegbajokban szenvedő betegek kezelésére. □□ Hízó-, fogyó- és Lahmann-kúrák. □□ Szabadban való foglalkozás.

Nyomdásztanulónak

!! felvesszünk 14 évet be-
töltött s legalább hat
osztályt végzett ifjút. !!

Kösch Árpád könyvnyomdája
Eperjes, Főutca 59. sz.

„Jótállás a biztos
eredményért.”

Törvé-
nyesen
védve.

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny főkaptány
és fajbaromfitenyésztőnek nagy-
szerű találmánya a

„PATKÁIN”

patkányirtó-szer (nem mérge), mely
emberre és háziállatokra nem ártal-
mas és fölülmul minden más irtószer.

1 doboz ára 3 K, mely ele-
gendő körülbelül 60 patkány kiirtásához.
Minden dobozhoz használati utasítás
van mellékelve. Ismertető prospek-
tus, melyben le van írva, hogy kü-
lönféle nagyságú gazdaságban hány
adag használandó, kérésre ingyen
küld a PATKÁIN-gyár egyedüli
elárúsítója, a Torontáli Agrárbank
Részv.-társaság Nagybecskereken.

ER

Előfizetési ár
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Hirdetési díj: Egyha-
pettsor egyszeri hír-
15 l. Közlemények so-

Az

millióinak ajkán
ban: a béke.
küzdelmeknek,
nyomán felfaka-

Ma még ta-
test, mely még
de testté való
már semmiféle
akasztani.

Elemi erőv-
séget a béke
lelkeket, a gyó-
gyozottét avagy
szemlélődött.

Béke, béke
már szabadon
visszhangzik a

S aki e szó-
a vágy megnyi-
áldva az ő ne-

Nekünk ma-
keségünkre szó-
nemes lelkének
a békeajánlat

Ó, kinek h-
idején alkalma-
megvető vitésé-

látni az ember
meghaladó sze-
győzelem mám-
az igaz ember
között be e cs-

Fogadhatja
gatva győzelm-
kell fogadnia,
erejét eléggé r-

Úgy lehet,
idő, míg a bék-
de nekünk új-
nyírfakeresztes-
az engesztelőd-

Úgy lehet,
az idő, midőn
koszorúta ho-
lehet, nincs m-

hőseinknek vi-
Az olajfaág-
fehér lobogócsk-

**FÜSZER-
KÁK**